

Ved Skrivelse af Dags Dato meddeler Indenrigsministeren, at han ønsker her i Tinget at fremsætte:

Forslag til Lov om Bidrag af Skibsfarten til Foranstaltninger i Anledning af Dyrtiden,

Forslag til Lov om Vederlag for Kontorudgifter til Amtmandsembederne og

Forslag til midlertidig Lov om Ændringer i og Tillæg til Lov Nr. 123 om Værnepligt af 8. Juni 1912 og midlertidig Lov Nr. 39 om Indkaldelse af værnepligtige til Søværnet af 25. Februar 1914.

Udenfor Dagsordenen har Justitsministeren Ordet for at fremsætte de for hans Vedkommende anmeldte Lovforslag.

Justitsministeren (Zahle): Jeg skal først have den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Vederlag for Kontorholdsudgifter til forskellige Retsbetjentembeder*. Lovforslaget er udarbejdet efter de sædvanlige Principper og bliver ventelig underkastet den saglige Behandling her i Tinget, som disse Lovforslag altid har været Genstand for. Jeg har kun at bemærke som særegent ved dette Lovforslag, at der er Forslag om en lille Lønningsforhøjelse til Fuldmægtigene ved Byfogedkontoret i Aalborg, og at Embedet som Herredsfoged og Skriver i Ramsø—Thune Herred er medtaget allerede i Aar, skønt det ikke er dets Tur; fordi de stærkt stigende Forretninger ved dette Embede gør Antagelse af en Fuldmægtig nødvendig, og det er ikke muligt at holde sig indenfor det Embedet nu tildelte Kontorholds Rammer. Jeg haaber, at det høje Ting vil stille sig imødekommende overfor Kravet om en Forhøjelse af dette Embedes Kontorhold allerede i Aar; den er i høj Grad paakrævet. Jeg skal med disse Ord anbefale dette Lovforslag til velvillig Behandling.

Derefter skal jeg have den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Naturfredning m. m.* Forholdet er det, at i de senere Aar har der ytrret sig en stærk Interesse her i Landet for at bevare og værne om vort Lands ejendommelige Naturskønhed og sikre Almenheden den letteste og videst mulige Adgang til smukke og ejendommelige Landskaber, og der har dannet sig Foreninger i det Øjemed at fremme disse Formaal. Der har først været en Sammenslutning af naturvidenskabelige Foreninger, Dansk naturhistorisk Forening, Dansk botanisk Forening

og Dansk geologisk Forening, hvilke Foreninger nedsatte et Udvalg for Naturfredning, og de har ogsaa opnaaet at faa fredet forskellige ejendommelige Dele af vort Land, som derved er frelst for at faa deres Naturskønhed ødelagt. Senere er der dannet en Forening for Naturfredning, hvis Formaal væsentlig er at fremme det, som nærværende Lovforslag tager Sigte paa. Det blev saa i 1914 nedsat et Fællesudvalg, som repræsenterede Udvalget for Naturfredning, Foreningen til Naturfredning, Foreningen til gamle Bygningers Bevarelse, Foreningen til Hovedstadens Forskønnelse og den danske Turistforening, og fra disse Foreningers Fællesudvalg har Regeringen modtaget en Henvendelse om Lovgivningsmagtens Bistand til Gennemførelse af de Formaal, som jeg har omtalt, dels ved at skabe Grundlag for at paalægge Fredning imod Ejerens Villie, dels ogsaa ved at give Hjemmel for det offentliges Støtte i økonomisk Henseende. Det maa nu erkendes, at der kan paa dette Omraade staa væsentlige Interesser paa Spil for hele Landet, og der kan derfor naturligt være Grund til at tilvejebringe en ved Lov hjemlet tvangsmæssig Indgriben fra det offentliges Side, ligesom der kan være Tale om at yde Pengehjælp fra Staten til at bevare særlig naturskønne og ejendommelige Strækninger i vort Land. Endvidere har man paakaldt det offentliges Hjælp til gennem Lovgivning at ordne Spørgsmaalet om Befolkningens Adgang til den frie Strand. Det har altid været forudsat som gældende Ret fra Arilds Tid her i Landet, at der var fri Passage paa Stranden; men det kan jo være nyttigt at faa slaaet det fast ved en udtrykkelig Lovregel, og dette gaar nærværende Lovforslag ogsaa ud paa.

Naar jeg nærmere skal gøre Rede for Lovforslagets Indhold, skal jeg bemærke, at det altsaa har disse 2 Formaal: for det første at sørge for Fredning af og uhindret Adgang til og Udsigt over saadanne i By eller Amtsradsreds liggende Steder eller Bygninger, som det af landskabelige, naturhistoriske, kunstneriske eller arkitektoniske Hensyn eller af Hensyn til Befolkningens Friluftsliv er af væsentlig Betydning for Almenheden at bevare Adgang til eller Udsigt over, og for det andet — hvilket sker gennem Lovforslagets § 14 — at fastslaa, at til den udyrkede og for Græsvækst blottede Strandbred er der Adgang til Fods for alle og enhver, bortset fra saadanne Strækninger, der før den 1.